

**SAHNALASHTIRISH FAOLIYATI ORQALI BOLALARNING IJODIY
QOBILIYATLARINI RIVOJLANTIRISH**

Mamasoliyeva Shaxrizoda

*Qo'qon Universiteti Boshlang'ich
ta'lim yo'nalishi 2-bosqich talabasi*

Odilova Maxliyoxon

*Qo'qon Universiteti Boshlang'ich
ta'lim yo'nalishi 2-bosqich talabasi*

Annotatsiya: Ushbu maqolada sahna faoliyatining o'zgartiruvchi kuchini ochib beradigan ushbu maqola bolalardagi ijodkorlikning sahnada qanday gullashini o'rganadi. Ssenariy yozishdan hamkorlikdagi chiqishlargacha, u kognitiv boyitish, jamoaviy ish, hissiy aql va moslashuvchanlikni o'rganadi. Spektakllardan tashqari, sahna dinamik makonga aylanadi. Bu erda muhim hayotiy ko'nikmalar tarbiyalanadi, yaxlit o'sish uchun poydevor qo'yiladi. Ko'nikmalarni rivojlantirishning nozik tomonlariga sho'ng'ing, chunki maqola kelajakdagi sayohatga tayyorlangan har tomonlama barkamol shaxslarni shakllantirishga sahna faoliyatining chuqur ta'sirini yoritadi.

Kalit so'zlar: Intelektual, musiqiy komponent, spektakl, motorika, tembr, ijodkorlik, qobilyat, rivojlantirish.

Kirish

Ta'lim sohasida ijodkorlikni rivojlantirish nafaqat intilish, balki vazifadir, ayniqsa bolalikning shakllanish yillarida. Ushbu maqola bolalar ijodiyotini rivojlantirishga katta e'tibor berib, ko'nikmalar spektrini rivojlantirishda sahna faoliyatining muhim rolini o'rganishga kirishadi. O'rganishning dinamik manzarasida sahna faoliyati yosh onglar o'z tasavvurlarini bo'yash, his-tuyg'ularini ifodalash va cheksiz salohiyatni ochib berish uchun jonli rasmlar sifatida turadi.

Ijodkorlik innovatsiyalar, tanqidiy fikrlash va muammolarni hal qilishning asosidir - akademik chegaralardan oshib ketadigan va zamonaviy dunyoda muvaffaqiyat uchun asos bo'lgan ko'nikmalar. Sahnada mashg'ulotlari bolalar uchun o'zlarining ijodiy suv omborlarini o'rganishlari uchun noyob platforma yaratadi. Drama spektakllari, rolli o'yinlar yoki hamkorlikda hikoya qilish orqali bo'ladimi, sahna fantaziya markaziy o'rinni egallagan dinamik makonga aylanadi.

E'tibordan chetda, sahna faoliyatiga tayyorgarlik jarayoni bolaning har tomonlama rivojlanishi uchun ajralmas bo'lgan ko'plab ko'nikmalarni rivojlantiradi. Ssenariy yozishdan tortib satrlarni mashq qilishgacha bolalar kognitiv jarayonlar bilan shug'ullanadilar, bu esa til ko'nikmalarini, xotirani va tushunishni oshiradi.

Bundan tashqari, spektakl yaratish va sahnalashtirishda birgalikdagi sa'y-harakatlar jamoaviy ish, samarali muloqot va moslashuvchanlikni - sahna chegaralaridan tashqarida haqiqiy dunyo stsenariylariga cho'zilgan ko'nikmalarni rivojlantiradi.

Sahna faoliyati ham hissiyotlarni ifodalash uchun kuchli vosita bo'lib xizmat qiladi. Bolalar turli personajlarni o'zida mujassamlashtirganda, turli hikoyalarni o'rganib, o'z ijodlarini tomoshabinlarga taqdim etar ekan, ularda hissiy intellekt va empatiya rivojlanadi. Sahna o'z-o'zini kashf qilish uchun xavfsiz maydonga aylanadi, bu bolalarga qo'llab-quvvatlovchi muhitda harakat qilish va his-tuyg'ularini ifoda etish imkonini beradi.

Sahna faoliyati orqali ko'nikmalarni rivojlantirishga intilishda ushbu maqola sahnada gullab-yashnayotgan ijodkorlikning ko'p qirrali qirralarini o'rganadi. Kognitiv va hissiy o'lchovlardan hamkorlik va kommunikativ jihatlargacha, biz bolalar sahna faoliyati bilan shug'ullanganda paydo bo'ladigan o'sish va rivojlanish qatlamlarini ochamiz. Ushbu kashfiyotga kirishar ekanmiz, sahna qarsaklar va pardadan tashqari bolalarning nafaqat ijodiy salohiyatini kashf etadigan, balki kelajakdagi urinishlarini shakllantiradigan ko'nikmalarni o'zlashtirgan o'zgaruvchan maydon ekanligini tushunamiz.

Asosiy qism

Bolalar uchun sahna faoliyatining o'zgartiruvchi kuchi

Bolalik rivojlanish yo'lida sahna ijodkorlik, kognitiv qobiliyatlar va muhim hayotiy ko'nikmalar o'zaro bog'lanib, barkamol shaxslarni shakllantirish uchun tengsiz maydon sifatida paydo bo'ladi. Sahna faoliyati orqali mahoratni rivojlantirishning xilma-xil o'lchovlarini o'rganar ekanmiz, sahna nafaqat o'yin-kulgi maydonchasi, balki o'sish spektrini katalizlaydigan dinamik makon ekanligi ayon bo'ladi.

Ssenariy yozish va mashq qilish orqali kognitiv boyitish

Sahna faoliyatining mahoratni rivojlantirishga hissa qo'shadigan asosiy usullaridan biri bu stsenariy yozish va mashq qilish bilan bog'liq kognitiv jarayonlardir. Bolalar stsenariy yaratish bilan shug'ullanganda, ular til, hikoya qilish va hikoya tuzilishining nozik tomonlarini o'rganadilar. Fikrlarni yozma so'zlarga aylantirish harakati lingvistik imkoniyatlarni oshiradi, so'z boyligini kengaytiradi va muloqotning nozik tushunchasini rivojlantiradi.

Sahnaga tayyorgarlikning muhim tarkibiy qismi bo'lgan mashqlar yodlashdan tashqariga chiqadi. Ular xotirani, diqqatni jamlashni va tafsilotlarga e'tiborni rivojlantiradilar. Bolalar chiziqlarni takrorlash, blokirovka qilish va ishoralarni takrorlash bilan shug'ullanar ekan, ular spektaklning bevosita kontekstidan tashqariga chiqadigan bilim qobiliyatlarini rivojlantiradilar, bu esa akademik muvaffaqiyat uchun asos yaratadi.

Birgalikda ishlash, muloqot va moslashuvchanlik

Sahna faoliyatining, ayniqsa, ansambl ijrolarida hamkorlikda bo'lishi hayotiy muhim ko'nikmalarga zamin yaratadi. Bolalar umumiy fikrni hayotga tatbiq etish uchun birgalikda harakat qilganda jamoaviy ish ajralmas jihatga aylanadi. Bu harakatlarni muvofiqlashtirish, dialoglarni sinxronlashtirish yoki kutilmagan muammolarni hal qilish bo'ladimi, sahna kelajakdagi akademik va professional sharoitlarda uchrashadigan hamkorlikdagi urinishlarning mikrokosmosiga aylanadi.

Samarali muloqot - bu sahnada yaxshilangan yana bir mahorat. Aqliy hujum mashg'ulotlarida fikrlarni ifoda etishdan tortib, his-tuyg'ularni xarakterlarni tasvirlashda ifodalashgacha bo'lgan davrda bolalar fikrlarni ravshanlik va izchillik bilan etkazishni o'rganadilar. Samarali muloqot qilish qobiliyati har qanday sohada muvaffaqiyatning asosi bo'lib, sahna dinamik mashg'ulot maydonchasi vazifasini bajaradi.

Moslashuvchanlik ko'pincha uning ahamiyatiga e'tibor bermaydigan mahoratdir. Biroq, sahna buni talab qiladi. Skriptdagi o'zgarishlarga moslashish, kutilmagan holatlarga javoban improvizatsiya qilish yoki jonli auditoriya dinamikasiga moslashish, bolalar noaniqliklarni boshqarishni o'rganadilar. Bu moslashuvchanlik nafaqat chidamlilikni rivojlantiradi, balki ularni haqiqiy dunyoning oldindan aytib bo'lmaydigan tabiatiga tayyorlaydi.

Xarakterlarni o'rganish orqali hissiy intellekt va empatiya

Sahna faoliyati hissiyotlarni ifodalash va hissiy intellektni rivojlantirish uchun noyob yo'lni ta'minlaydi. Bolalar turli xil belgilarni o'zida mujassam etganda, ular o'z rollarining hissiy manzarasini o'rganadilar, turli xil his-tuyg'ularni aniqlash, tushunish va ifodalashni o'rganadilar. Ushbu tadqiqot empatiyani rivojlantiradi, chunki bolalar turli xil belgilarning istiqbollari va tajribalari haqida tushunchaga ega bo'lishadi.

Bundan tashqari, ushbu his-tuyg'ularni tomoshabinlarga taqdim etish o'ziga ishonch va o'z-o'zini anglashni oshiradi. Sahna bolalar uchun harakat qilish va o'z his-tuyg'ularini ifodalash uchun xavfsiz maydonga aylanadi, bu ularga hissiy barqarorlik va o'zlikni anglash tuyg'usini rivojlantirishga yordam beradi.

Xulosa

Xulosa qilib aytadigan bo'lsak, bolalik rivojlanishi sohasida sahna faoliyati shunchaki tomoshalar emas; ular ko'plab ko'nikmalarni rivojlantirish uchun dinamik platformalardir. Kognitiv boyitish va jamoaviy ishlashdan tortib, hissiy aql va moslashishgacha bo'lgan bosqich bolalar ijodi muhim hayotiy ko'nikmalar bilan bog'langan o'zgaruvchan makonga aylanadi. Qarsaklar va parda chaqiruvlaridan tashqari, sahnada shakllangan mahorat bolalarni kelajakdagi sayohatning

murakkabliklari va mo'jizalariga tayyorlaydigan yaxlit o'sishning murakkab gobelenidagi iplarga aylanadi.

Bolalik rivojlanishining buyuk simfoniyasida sahna faoliyatining rezonansi diqqat markazidan uzoqroqda aks etadi. Sahna faoliyatining bolalar mahoratini rivojlantirishdagi o'zgartiruvchi kuchini o'rganishimizni yakunlar ekanmiz, sahna nafaqat spektakllar maydoni, balki yaxlit o'sish uchun dinamik tigel ekanligi ayon bo'ladi.

Ssenariy yozish va mashq qilish orqali erishilgan kognitiv boyitish lingvistik qobiliyat, xotirani saqlash va tafsilotlarga e'tibor berish uchun zamin yaratadi. Ushbu ko'nikmalar sahnaning bevosita kontekstidan tashqariga chiqadi va akademik mukammallik va umrbod ta'lim uchun asosiy elementlarga aylanadi.

Sahnadagi hamkorlikdagi chiqishlar jamoaviy ish, samarali muloqot va moslashuvchanlik urug'ini sochadi. Bolalar ijodiy tasavvurga intilish orqali guruh ishining dinamikasini boshqarishni, fikrlarni izchil ifodalashni va kutilmagan vaziyatlarga moslashishni o'rganadilar. Hamkorlik jamiyatida muvaffaqiyatga erishish uchun zarur bo'lgan ushbu ko'nikmalar diqqat markazida tarbiyalanadi va takomillashtiriladi.

Turli xil personajlarni o'rganish orqali rivojlangan hissiy aql va empatiya o'zini va boshqalarni chuqurroq tushunishni ochib beradi. Sahna hissiyotlarni ifodalash uchun xavfsiz joy bo'lib xizmat qiladi, o'ziga ishonch va chidamlilikni oshiradi. Turli xil qahramonlarning o'rniga qadam qo'yish qobiliyati nafaqat xilma-xillikni qadrlashni, balki o'zlikni anglashning chuqur tuyg'usini ham rivojlantiradi.

Muvaffaqiyatli spektaklning qarsaklari va hayajonidan tashqari, sahnada shakllangan mahorat bolaning o'sishining ajralmas iplariga aylanadi. Ijodkorlik, kognitiv qobiliyatlar, jamoaviy ish, samarali muloqot, moslashuvchanlik, hissiy intellekt - bu alohida ko'nikmalar emas, balki har tomonlama rivojlangan shaxsning o'zaro bog'liq qirralari.

Bolalar sahna bilan shug'ullanar ekan, ular o'z-o'zini kashf qilish, o'rganish va o'sish sayohatiga kirishadilar. Sahnada o'zgaruvchan makonga aylanadi, unda kulgi aks-sadolari, stsenariylarning shitirlashi va hissiyotlar to'plami tajribalarning boy gobelenini yaratadi. Har bir spektakl shunchaki tomosha emas; bu ko'nikmaning cho'qqisi, ijodkorlik qudratidan dalolatdir va bu yosh onglar dunyoning murakkabliklarida ishonch va nafosat bilan o'tadigan kelajak sari qadamdir.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. Otto, M., & Thornton, J. (2023). RIVOJLANAYOTGAN VA RIVOJLANGAN MAMLAKATLARDA BOSHLANG'ICH TA'LIM SIFATI. QO'QON UNIVERSITETI XABARNOMASI, 832-833.
2. Otto, M., & Thornton, J. (2023). BOSHLANG'ICH SINFLAR O'QUVCHILARIDA INGLIZ TILINI O'RGATISH TEXNANOLOGIYALARI. QO'QON UNIVERSITETI XABARNOMASI, 834-835.
3. Akhmadjonov, O. X. (2023). ISLOMIY MOLIYA BARQARORLIK OMILLARI: EKONOMETRIK TAHLILLAR VA DALILLAR. Educational Research in Universal Sciences, 2(9), 74-94.
4. Otto, M., & Thornton, J. (2023). CHATGPTNING IQTISODIYOTGA TA'SIRI: SUN'IY INTELLEKTNING KASBIY MEHNAT BOZORIGA TA'SIRI. QO'QON UNIVERSITETI XABARNOMASI, 7, 65-71.
5. Ikromjonovna, J. S. (2023). BOSHLANG'ICH SINFLARGA TA'LIM BERISH JARAYONIDA ZAMONAVIY METOD VA VOSITALARNING AHAMIYATI. QO'QON UNIVERSITETI XABARNOMASI, 581-583.
6. Ikromjonovna, J. S. (2023). THE ROLE OF FOLK TALES AND EPIC MOTIVES IN THE POETRY OF USMAN AZIM. Open Access Repository, 9(4), 545-548.
7. Maxliyoxon, O., & Kumush, E. (2024). DRAMA ORQALI MA'NAVIYAT SARCHASHMASIDAN XABARDOR BO'LISH. Yosh Tadqiqotchi Jurnali, 3(1), 33-38.
8. Maxliyoxon, O., & Xonzodabegim, I. (2024). BOSHLANG'ICH TA'LIMDA SAHNALASHTIRISH FAOLIYATINING O'RNI. Yosh Tadqiqotchi Jurnali, 3(1), 64-68.

9. Maxliyoxon, O., & Shohsanam, R. (2024). BOSHLANG 'ICH TA'LIM O 'QUVCHILARINING FIKRLASH SALOHIYATINI OSHIRISHDA ERTAKLARNING AHAMIYATI. *Yosh Tadqiqotchi Jurnal*, 3(1), 58-63.
10. Maxliyoxon, O., & Mohinaxon, E. (2024). BADIY O 'QISH FANINI BOSHLANG 'ICH SINF O 'QUVCHILARIGA O 'QITISHDAGI QIYINCHILIKLAR VA YECHIMLAR. *Yosh Tadqiqotchi Jurnal*, 3(1), 52-57.
11. Maxliyoxon, O., & Sarvinoz, O. (2024). BADIY O 'QISH VA DRAMA O 'QUV KURSINING MAQSAD VA VAZIFALARI. *Yosh Tadqiqotchi Jurnal*, 3(1), 27-32.
12. Maxliyoxon, O., & Mohira, X. (2024). BUYUK O 'ZBEK SO 'Z SAN'ATKORLARINING BADIY MAHORATI VA ULAR ASARLARIDAN IQTIBOSLAR. *Yosh Tadqiqotchi Jurnal*, 3(1), 5-9.
13. Maxliyoxon, O., & Sarvinozxon, O. L. (2024). BOSHLANG 'ICH TA'LIMDA O 'QIB TUSHUNISHNING AHAMIYATI. *Yosh Tadqiqotchi Jurnal*, 3(1), 21-26.
14. Maxliyoxon, O., & Sohibaxon, V. (2024). BADIY O 'QISHNING BOLALARNING FIKRLASHIGA TA'SIRI. *Yosh Tadqiqotchi Jurnal*, 3(1), 10-14

